

K § 46 odst. 2 přechodných ustanovení zákona o dluhopisech

V tomto stanovisku se Komise zabývá pojmem právních vztahů z dluhopisů a emisních podmínek užitým v § 46 odst. 2 zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech. V tomto ustanovení se uvádí, že právní vztahy z dluhopisů a emisních podmínek vydaných přede dnem nabytí účinnosti zákona se posuzují podle dosavadních předpisů.

U dluhopisů vydaných před 1. 5. 2004 se dosavadními předpisy řídí veškeré právní vztahy z dluhopisu, tedy i právo vlastníků dluhopisů vyslovovat se k určitým krokům emitenta. Výjimkou jsou pouze případy změny emisních podmínek, které se řídí vždy novou úpravou.

Právní vztah je systém vzájemných práv a povinností subjektů, který je založen na základě právně významné skutečnosti. Teorie práva rozumí právními vztahy takové vztahy, které existují v souladu s normami objektivního práva, v nichž jejich účastníci vystupují jako subjekty navzájem spjatých subjektivních práv a právních povinností.¹ Práva a povinnosti z dluhopisů vyplývají především ze zákona o dluhopisech a emisních podmínek, popřípadě ze zákona o cenných papírech a z obchodního zákoníku.

Základem právního vztahu mezi emitentem dluhopisu a vlastníkem dluhopisu je právo vlastníka dluhopisu na splacení dlužné částky, kterému odpovídá povinnost emitenta toto právo uspokojit. Ze zákona o dluhopisech vyplývají další práva a povinnosti, která jsou vymezena podle § 7 zákona o dluhopisech v emisních podmínkách jako obligatorní pro všechny dluhopisy, a práva a povinnosti, které s ohledem na povahu dluhopisu a záměry emitenta přicházejí v úvahu. Emitent může v emisních podmínkách stanovit další práva a povinnosti, pokud nebudou v rozporu se zákonem.

U dluhopisů vydaných před 1. 5. 2004 práva a povinnosti s nimi spojená zůstávají i po účinnosti nového zákona o dluhopisech nezměněna. Výjimkou je podle přechodných ustanovení tohoto zákona postup při změně emisních podmínek podle § 12 odst. 1, 6 a 7 zákona o dluhopisech. I u starších dluhopisů tedy připadá v úvahu změna emisních podmínek a v takovém případě bude emitent povinen schůzi vlastníků svolat (srov. § 12 odst. 1 zákona o dluhopisech).²

---

¹ srov. např. Boguszak, J., Čapek, J.: Teorie Práva, Praha, CODEX, 1995.

² přechodná ustanovení zákona o dluhopisech uvádějí v § 46 odst. 1, že emitent „může požádat Komisi o schválení změny emisních podmínek do 1 roku po dni nabytí účinnosti tohoto zákona“ Podle názoru Komise toto ustanovení navazuje na § 27 odst. 1 dřívějšího zákona o dluhopisech č. 530/1990 Sb. (přijaté v době, kdy zákon změnu emisních podmínek obecně neumožňoval) a nelze z něj a contrario dovozovat, že po uplynutí této lhůty o schválení změny emisních podmínek nelze žádat. To platí tím spíše, že zákon nijak neomezuje možnost měnit emisní podmínky a hovoří pouze o právu emitenta požádat o schválení změny Komisi.

K § 46 odst. 2 přechodných ustanovení zákona o dluhopisech

Obecně však platí, že právo vlastníka vyjadřovat se k některým záměrům emitenta prostřednictvím schůze vlastníků dluhopisů je jedním z práv plynoucích z vlastnictví dluhopisu. Nejde-li o změnu emisních podmínek, řídí se toto právo dřívější úpravou.

Institut schůze vlastníků (tehdy majitelů) dluhopisů byl zaveden novelou tehdejšího zákona o dluhopisech vydanou pod č. 368/2000 Sb., a to pro případy obdobné dnešnímu výčtu změn zásadní povahy u emitenta v § 21 odst. 1 písm. a) až g) zákona o dluhopisech.³ Pro posouzení dopadu § 46 odst. 2 přechodných ustanovení zákona o dluhopisech je podstatné, že výčet změn, ke kterým se schůze vlastníků vyjadřuje u dluhopisů vydaných před účinností tohoto zákona, není zcela totožný s výčtem podle nového zákona o dluhopisech.

Platí proto, že u dříve vydaných dluhopisů je emitent povinen svolat schůzi vlastníků dluhopisů v případech předpokládaných v § 13 odst. 2 a 4 dřívějšího zákona o dluhopisech. To se bude týkat např. každého prodeje či nájmu podniku a jeho části nebo ke společnému postupu v případě, že emitent dluhopisu je v prodlení s uspokojením práv s dluhopisem spojených, ale naopak nikoliv návrhu na vyřazení dluhopisů z obchodování na oficiálním trhu anebo v případě „jiných změn zásadní povahy“ (§ 21 odst. 1 písm. zákona o dluhopisech účinného od 1. 5. 2004), samozřejmě s výhradou, že by taková povinnost plynula z emisních podmínek, případně kdyby zamýšlená změna znamenala změnu těchto podmínek.⁴

Kontaktní osoba:

Mgr. Petr Krutiš, tel.: 221 096 204, e-mail: petr.krutis@sec.cz

---

³ Situaci znepřehledňuje skutečnost, že přechodná ustanovení novely též zachovala práva a povinnosti z dříve vydaných dluhopisů s výjimkou uplatnění schůze vlastníků dluhopisů. Dluhopisy vydané před 1. 1. 2001 se tedy řídí úpravou účinnou v době vydání s výjimkou schůze vlastníků dluhopisů, které se řídí úpravou v novele č. 368/2000 Sb., a změn emisních podmínek, které se řídí novým zákonem o dluhopisech. Podrobnější rozbor těchto otázek přesahuje účel stanoviska.

⁴ Např. ohledně kótace bylo obsahem emisních podmínek zpravidla jen sdělení záměru emitenta, zda a na kterém veřejném trhu hodlá požádat o přijetí dluhopisů k obchodování (§ 3a odst. 2 písm. g) zákona o dluhopisech účinného do 30. 4. 2004). Toto sdělení nelze považovat za závazek nepodnikat kroky k zrušení registrace (dnes kótace), jak je zřejmé mj. z toho, že postup emitenta před podáním žádosti o vyřazení dluhopisů z obchodování na regulovaném trhu je u nově vydávaných dluhopisů upraven samostatně, nikoliv v rámci změn emisních podmínek, přestože jinak se v tomto ohledu právní úprava nezměnila.